

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PEVNOST BOYARD

Popis aktivity	
Výpočet objemu koule, kvádra a krychle. Porovnání objemů těles.	
Předpokládané znalosti	
Objemy základních těles	
Potřebné pomůcky	
Tabulky, kalkulačtor	
Zadání	
<p>Plán stavby vznikl v roce 1666 za vlády krále Ludvíka XIV., ale až za Napoleona v roce 1801 se stavbou začali. Měla sloužit k obraně arzenálu v Rochefortu. Dokončena byla až za krále Ludvíka Filipa v roce 1857. V posledním patře bylo umístěno 20 děl a u každého byla plechová bedna ve tvaru krychle, do které se na dno vešly do jedné řady přesně 4 dělové koule. V pevnosti mělo službu 250 vojáků.</p> <p>Ještě před prvním útokem přišlo a bedny se zcela naplnily vodou. Proto museli do dna beden udělat velké otvory.</p> <p>Úkoly</p> <ol style="list-style-type: none"> Kolik dělových koulí měli obránci k dispozici před začátkem obrany ve všech bednách? Jakou část zaujímají v bedně dělové koule? Kolik litrů vody bylo v plné bedně se všemi koulemi, jestliže průměr koule je 18 cm? 	
Možný postup řešení, metodické poznámky	
<ol style="list-style-type: none"> Jestliže v jedné řadě byly 4 koule, vešlo se jich do jedné bedny 64. Obránci pevnosti tedy měli k dispozici celkem 1 280 dělových koulí. Pro délku hrany krychle platí: $a = 8r$, kde r je poloměr dělové koule. Objem krychlové bedny: $V_B = a^3 = 512r^3$. Objem 64 kusů dělových koulí: $V_K = 64 \cdot \frac{4}{3} \pi r^3 = \frac{256}{3} \pi r^3$, to je 52,36 % objemu bedny. Objem vody v bedně: $V_V = V_B - V_K = 512 \cdot 0,9^3 - \frac{256}{3} \pi \cdot 0,9^3 \doteq 177,82$. V bedně je asi 177,82 litrů vody. 	
Doplňkové aktivity	
<ol style="list-style-type: none"> Jak vysoko by sahala voda po odebrání jedné vrstvy (resp. poloviny počtu) dělových koulí a za předpokladu, že by již nepršelo a voda teoreticky neubývala? Po odebrání které vrstvy by byly všechny ostatní zcela pod vodou? Žáci si mohou na internetu najít další podrobnosti o této pevnosti i o soutěži „Klíče od pevnosti Boyard“ zahájené v roce 1990 (http://cs.wikipedia.org/wiki/Pevnost_Boyard). 	
Přesahy a vazby	Dějepis
Literatura	Archiv autora, http://cs.wikipedia.org/wiki/Pevnost_Boyard
Obrazový materiál	http://cs.wikipedia.org/wiki/Pevnost_Boyard , http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Cannonballs?uselang=cs